En mer sammanhållen vård

Förstudie i Jönköpings län inför lagändringarna den 1 januari 2028

KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Region
Jönköpings län

Jönköpings län

370 000 invånare

Tretton kommuner:
Aneby, Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Habo, Jönköping, Mullsjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Vetlanda, Värnamo

3 sjukvårdsområden:
- Eksjö (Höglandet)
- Jönköping (Ryhov)
- Värnamo

Fyrtiotvå vårdcentraler

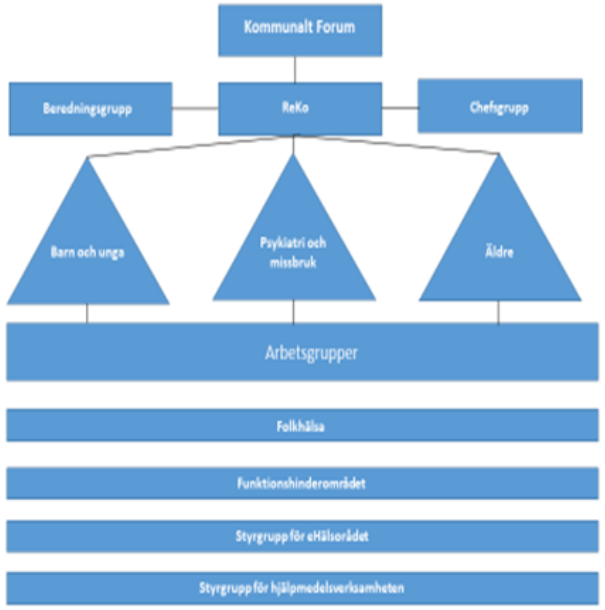
KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Region
Jönköpings län

Förstudie beställt av Jönköpings läns region och kommuner i samverkan (ReKo)

Uppdrag

- Förstudie inför reform enligt proposition 2025/26:251
- Kartlägga nuläge och behov i Jönköpings län
- Ta fram beslutsunderlag och förslag på handlingsplan
- Slutrapport till ReKo 17 november 2026

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Region Jönköpings län

Uppdraget

- En gemensam nuläges- och gapanalys
- Identifierade särskilt viktiga områden med rekommenderade insatser för förbättrad samordning
- Förslag på uppföljningsstruktur och ansvarsfördelning för det fortsatta arbetet
- Förslag på länsgemensam styr- och samverkansstruktur

Uppdrag och kunskapsinhämtning

Analys, förankring och beslut

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Region Jönköpings län

Underlag för nuläges- och gapanalysen

- Enkäter
- Sammanställning av statistik och skriftliga underlag
- Intervjuer med representanter från alla 13 kommuner
- Två sakkunniggrupper
- Dialoger med berörda verksamheter
- Bevakat och tagit del av andra läns arbete

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Region Jönköpings län

Hur ser det ut idag?

Det händer att klienter/patienter ”bollas” mellan verksamheter.

Vi behöver säkra sammanhållen vård för samtidig problematik.

Målgruppen beskriver stigma och utanförskap.

Det finns flera välfungerande verksamheter i länet!

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Region Jönköpings län

Barn och unga

Tidig upptäckt och låg tröskel

Tydlig väg till bedömning och behandling

Samordnad behandling och socialt stöd till ungdom och familj

Samordning av vård och stöd vid placering utanför hemmet

Övergångar mellan verksamheter behöver planeras så att insatser inte avbryts

Viktigt att lyssna på barn och unga!

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Region Jönköpings län

Efter lagändring…

Samtidig och samordnad vård

Kommun ger socialt stöd

Region ger samlad vård för somatisk och psykisk hälsa (inklusive skadligt bruk och beroende).

KOMMUNAL UTVECKLING JÖNKÖPINGS LÄN

Region Jönköpings län

Beredskap, kompetens och kapacitet

KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Region
Jönköpings län

Personens delaktighet och anhörigas stöd

- Personen ska kunna påverka planeringen av sin vård och sitt stöd
- En tydlig samordnande kontakt ska avlasta personen och anhöriga
- Stigma och bemötande behöver ingå i förändringsarbetet
- Anhöriga behöver eget stöd, och barn som anhöriga behöver uppmärksammas i högre grad än vad som görs idag

Struktur för fortsatt arbete

En projektorganisation med en tydlig ledningsstruktur

Prioriterade områden med behov av länsgemensam samverkan och beslut

Tydliga uppdrag med vad som sker i projektorganisationen kontra verksamheterna

Länsgemensam styrgrupp för mandat, ansvar

Socialchefernas AU	Medicinsk vård	Psykiatri och rehab	Primärvård (vårdcentraler)	Primärvård Vårdval
Kommunernas företrädare	Direktör	Direktör	Direktör	Sektionschef

Uppdrag: samordna genomförandet, bereda vägval och säkra beslut hos respektive huvudman

Samma övergripande ledningsstruktur · olika operativa spår

Vuxna

- Större målgrupp och flera befintliga beroendeverksamheter
- Behov av samordnad vård- och stödverksamhet
- Primärvård, vuxenpsykiatri och kommunalt stöd behöver kopplas samman

Barn och unga

- Annan organisering, lagstiftning och familjekontext
- Behov av lågtröskelmodell, exempelvis Mini-Maria eller motsvarande
- Vård utanför hemmet kräver särskilt fokus

Åldrarna 16–25 år kräver särskilt fokus

Fem prioriterade områden

Samordnad vård- och stödverksamhet: Målgrupp, uppdrag, organisation och avtal.

Gemensamma vård- och stödprocesser: Vägar in, samtidiga insatser och övergångar.

HVB och vård utanför hemmet: Planering och medicinskt ansvar vid placering.

Behandling och socialt stöd: Tydliga gränssnitt och kontinuitet i insatserna.

Kapacitet, kompetens och genomförande: Bemanning, finansiering och förändringsarbete.

Vad kan vi börja med direkt?

Regionen

- Genomföra intern analys kring framtida behov för att kunna möta målgruppen
- Tydliggöra vårdnivåer och ansvar mellan primärvård och specialistpsykiatri
- Se över remiss- och behandlingskriterier
- Planera vårdutbud – vilka behandlingar som ska ges.
- Planera kompetensförsörjning och lokaler

Kommunerna

- Kartlägg målgrupp och behov för överlämning till region.
- Stärka intern samverkan mellan skadligt bruk och beroende, socialpsykiatri, funktionsstöd, försörjningsstöd samt barn och unga
- Säkra boende, sysselsättning, anhörigstöd och uppsökande insatser
- Planera övergången så att kompetens och pågående insatser inte går förlorade.
- Kartlägg berörd behandlingskompetens och planera förändrade roller

Båda huvudmännen kan samtidigt se över terminologi och förbereda gemensamma processer, överenskommelser och kompetensöverföring.

Från förstudie till genomförande

Hösten 2026

Slutföra och organisera

- Förstudien slutförs.
- Slutrapport till ReKo 17 november.
- Styrgruppen formar projektorganisationen och påbörjar prioritering av nästa steg.

Under 2027

Utveckla och pröva

- Arbetsgrupper får tydliga uppdrag.
- Gemensamma lösningar utvecklas och prövas under hela året.
- Huvudmännen förbereder sina verksamheter parallellt.

1 januari 2028

Lagstiftningen träder i kraft

Den nya lagen och lagändringarna börjar gälla.

Förberedelserna behöver ske samtidigt i kommunerna och regionen.

KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Region
Jönköpings län

Målbilder för vård och stöd ur ett patient- och brukarperspektiv

2025-10-07

- Tidig hjälp med psykisk ohälsa och skadligt bruk
- Stöd och vård som är lätt att hitta, komma i kontakt med och som är tillgänglig när jag behöver den
- Tillgång till fungerande behandling och möjlighet att välja utifrån det som passar mig
- Stöd och vård som hänger ihop som en helhet
- Inte bli utestängd från stöd och vård och få hjälp med både beroende och psykisk ohälsa
- Bli lyssnad på, få förståelse och bli behandlad med samma respekt som andra
- Bli stärkt i min egen förmåga att hantera min situation och ha inflytande över min vård och omsorg
- En fungerande vardag och ett meningsfullt sammanhang
- En person som jag kan lita på och som följer med i hela processen
- Att vården och omsorgen lyssnar på, involverar och ger stöd till mitt nätverk

Regeringskansliet

Frågor och tack för oss!

Jenny Olofsson och Sofie Lindblad

jenny.olofsson@rjl.se
sofie.lindblad@rjl.se

KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Region
Jönköpings län